

Såmannen

Nr. 1

70 årgang • Mars • 2024

Innhold:

- ❖ Andakt s. 2
- ❖ Presten har ordet s. 3
- ❖ Når blei påska til? s. 4
- ❖ Fasteaksjonen s. 5
- ❖ Fra Helgeroa til
Verdens ende s. 6
- ❖ Konserter s. 8
- ❖ Tårnagenter i Tanum s. 9
- ❖ Kan vi argumentere for
Jesu oppstandelse? s. 10
- ❖ Lørdagsklubb s. 11
- ❖ Oppslagstavla s. 12
- ❖ Slekters gang s. 13
- ❖ Golvteppet i Tanum s. 13
- ❖ Gudstjenesteliste s. 16

*Såmannen ønsker leserne ei
velsigna påske*

Kunstner: Mats Hermansson

FASTEAKSJONEN

Foto:

- ❖ Konfirmantene samler inn penger til brønnboring og vann i tørre områder. (Se side 5)

KJOSSES PROSJEKT I THAILAND

- ❖ Kjose støtter arbeid blant barn og ungdom i menigheter i Thailand. (Se side 11)

Foto: Egil L. Thorvaldsen

❖ **Såmannens redaksjon**
Egil L. Thorvaldsen, redaktør
Kristin Stensrød Haugen
Øystein Vestmoen

❖ **Stoff**
Egil L. Thorvaldsen
Mobil 47 40 78 84
egil.lien.thorvaldsen@gmail.com

❖ **Regnskapsfører. Annonser**
Såmannens konto:
2510 22 36729
Kasserer: Øystein Vestmoen
Mobil 92 29 73 87
oystein.vestmoen@hotmail.com

❖ **Larvik kirkekontor**
Rombergsgt. 4, 3256 Larvik
Tlf.: 33 17 30 00
Åpent daglig: 09.00-15.00
Telefon fra kl. 10.00-14.00
Prester, kontor, kateket og
andre medarbeidere treffes
ellers etter avtale.

❖ **Sokneprest i Berg**
Kristin Stensrød Haugen
Mobil 926 28 384
kshaugen@larvik.kirken.no

❖ **Sokneprest i Tanum og Kjøse**
Tore Hummelvoll
Tlf. 40 22 75 65
tore.hummelvoll@larvik.kirken.no

❖ **Kateket i Tanum og Kjøse**
Bente Engen Øye
Mobil 959 13 681
boye@larvik.kirken.no

❖ **Trosopplærer i Berg**
Astrid Fjeld Eismann

❖ **Kantor i Berg og Tanum**
Jan Ivar Eikeland
Tlf. 982 53 341
jan.ivar.eikeland@larvik.kirken.no

❖ **Kirketjener Tanum:**
Unni Lindhjem
Tlf. 466 49 410
uklindhjem@larvik.kirken.no

❖ **Kirketjener Berg:**
Peter Grung
Tlf. 991 555 80

❖ **Kirketjener Kjøse:**
Mette Muurmann Halvorsen
Tlf. 932 54 372

❖ **Ukentlig fridag**
Prestene har fri mandager og
lørdager.

❖ **Grafisk design
& produksjon:**
Richard Løwe,
Løwe Design, Larvik
Telefon 905 27 368
lowe@online.no

❖ **Trykk:**
Løwe Design, Larvik

❖ **Nettadresse
til menighetene:**
kirken.no/larvik
(Se menigheter)

Å LEVE I OPPSTANDELSENS LYS

Plutselig stod han der, midt iblant de sørgende. Dørene var stengte, og Jesu venner var overveldet av frykt etter at Jesus hadde lidd en brutal død på korset. «Fred være med dere!» var ordene han hilste dem med. En hverdagshilsen som aldri hadde vært så fylt med mening som da Jesus brukte den denne påskekvelden.

Ordet fred, shalom, rommer alle gudsrkets velsignelser og uttrykker hele Guds skapervilje. Det er påkehilsenen framfor noen, og når Jesus sier «fred» til disiplene sine og til oss, sier han: Jeg er med deg og kommer alltid til å være med deg. Det betyr ikke at du unngår all motgang og konflikter, lidelse og vanskeligheter, men jeg skal være med deg. Jeg gir deg den kraften og kjærligheten du trenger. Så ikke vær redd. Jeg er med deg.

Det var ingen øyenvitner til selve oppstandelsen, men mer enn fem hundre

enkeltpersoner fortelles å ha møtt Jesus lys levende. Han kom og gav dem nytt håp midt i all forvirring og mørke. Når noen anklaget Jesus for å være en bedrager, kunne de kristne vise til oppstandelsen som et bevis på at han var Guds Sønn. Troen på oppstandelsen ble selve kjernen i den kristne tro, det alt står og faller med. Var det ikke for oppstandelsen, ville Jesus gått inn i historien som en bemerkelsesverdig profet og martyr, men neppe en det var verdt å gi sitt liv for.

To tusen år seinere blir troen på oppstandelsen fortsatt feiret i alle tidssoner og på alle kontinenter. Jeg tror grunnen er at mennesker opplever at den kaster et nytt lys over tilværelsen. Vi har ikke vitenskapelige bevis for det som skjedde, men like fullt kan vi leve i oppstandelsens lys. Hver eneste søndag er en påskedag, og gjennom Ordet som lyder og de liturgiske handlingene, får vi næring til troen og styrke til å leve i den oppstandnes lys. Jesus sendte disiplene ut med ordene «Som Far har sendt meg, sender jeg dere». Denne utsendelsen gjelder alle som tror på ham. Vi er sendt som fredens redskaper i en verden av uro, krig og konflikt for å bringe tilgivelse og forsoning, håp og framtid.

Biskop Jan Otto Myrseth

Neste utgivelse

Såmannen kommer med fire nummer i året. Neste nummer kommer i juni. Kom gjerne både med stoff og synspunkter på bladet. Ta kontakt med redaksjonen via e-post eller telefon (se side 2).

• Vi mottar gjerne tips og innspill – HUSK: Såmannen er deres talerør!

EN LIVSLANG SAMTALE

«En av grunnene til at jeg leser bøker, er at det er så mye jeg ikke kan. Hvordan leve? Hvordan stå opp? Hvordan elske? Hvordan gi slipp? Hvordan tåle at alt jeg er glad i, er sårbart og flyktig? Jeg er ofte redd, og nesten alltid i tvil. Hva vil det si å være et godt menneske? Er godhet et valg? Eller er jeg - du - vi - underlagt et gudløst spill av tilfeldigheter, ekstremvær, kapital og algoritmer.» (Linn Ullmann i forordet til Dødens kunst av Edwidge Danticat.) Før påske lanserer Det norske Bibelselskap en ny utgave av Bibelen. Da jeg så reklamen for dette, kom jeg til å tenke på sitatet av Linn Ullmann. Hvorfor leser vi stadig Bibelen? Jeg skal ikke påstå at Ullmann vil finne svar på alle sine spørsmål i Bibelen, men uten tvil er «bøkens bok» en god samtalepartner til disse gode spørsmålene.

Vi kan lese Bibelen av mange ulike grunner: til oppbyggelse, til trøst, til underholdning, til å finne argumenter for eller i mot noe. Leser man den første delen av Bibelen vil man få en god innføring i menneskehetens gleder og sorger, og vi kan nikke gjenkjennende og tenke at, ja, slik holder vi på ennå: Konflikter i samlivet, midtlivskrise, blandede familier. En bok som har understreket dette poenget er den jødiske psykoterapeuten Naomi Rosenblatts «Wrestling with Angels». I boken viser hun hvordan den første slekten vi møter i Første Mosebok gjennomlever de samme prosessene som moderne mennesker og viser oss måter å kunne danne oss en åndelig identitet på, gjøre oss til tilregnelige

mennesker og gi oss et formål i livet.

Vi er alle preget av andres måter å lese Bibelen på, på godt og vondt. Der jeg er nå i livet, kjenner jeg meg fri og ser på Bibelen som en samtalepartner som følger meg gjennom livet og gir andre svar, ettersom jeg går inn i nye livsfaser og erfaringsrom. Jeg har sansen for denne måten å lese Bibelen på: Å lese den i lys av egne erfaringer (der erfaringene faktisk har en egenverdi) og min egen lese måte i lys av tradisjonen - altså hvordan tidligere generasjoner har forstått det samme. Slik blir det en pågående samtale mellom Bibelen og meg og andre bibellesere - og ofte lander vi på ulike konklusjoner. Slik blir Bibelen en bok som kan utfordre oss et helt liv - en livslang samtalepartner. Jeg anbefaler Bibel 2024 og ønsker dere en god leseopplevelse!

Tore Hummelvoll, sokneprest

T

Omlidstranda Camping

Telefon: 33 18 86 00
Epost: omlid@online.no
www.omlidstranda.no

- Sesong fra 28. april - 1. sep
- 650 plasser
- Minigolfbane

Omlidveien 11
3296 Nevlunghavn (16km fra Larvik)

NÅR BLEI PÅSKA TIL?

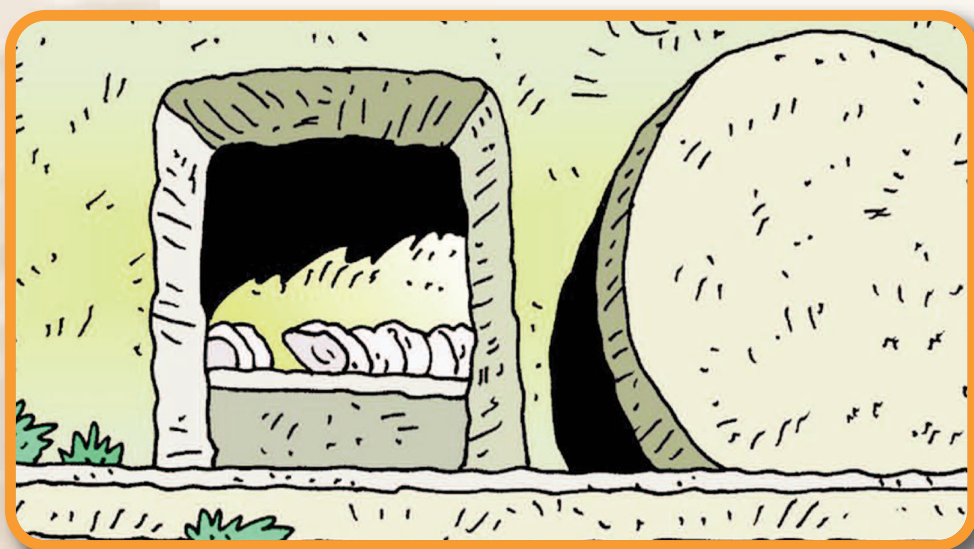
Spørsmålet i overskriften kan virke pussig. Når påska, den kristne påska, blei til? Mange lesere vil vel raskt peke på det som står i Det nye testamentet om innstiftelsen av nattverden og om Jesu korsfestelse og oppstandelse. Og det er jo helt sentrale deler av påska sånn som vi kjenner den.

Men hvor grundig vi enn leser Det nye testamentet, så finner vi ikke noe om en årlig påskefest eller -høytid som strekker seg over flere dager. Innstiftelsen av nattverden skjer under den jødiske påskefesten, og det kan godt hende at mange kristne deltok i denne festen også etter kristne menigheter var danna. Det sikreste vi veit om urkristne fester, er at man samla seg på søndag, Jesu oppstandelsesdag, til en eller annen slags gudstjeneste med nattverd. “Den første dagen i uken var vi samlet for å bryte brødet”, heter det i Apostlenes gjerninger (20,7)

Vi veit ikke så mye om hvordan liturgien utvikla seg tidlig i oldkirken, men i alle fall på 100-tallet var det vanlig med en lang gudstjeneste natt til påskedag. Den besto av to hovedelementer: Det ene: Jesu lidelse og død, og det andre: oppstandelsen. Den samla altså opp i seg kristendommens aller mest sentrale innhold.

(Husk: Det skal være påskennattsmesse i Tanum kirke påskeaften kl. 23)

Går vi fram til 300-tallet, blei denne påskennattsgudstjenesten splitta opp og innholdet fordelt på flere gudstjenestedager. Nå får vi skjærtorsdag, langfredag og påskedag i et mønster som vi kjenner fra vår egen påske.

Det har blitt ganske vanlig blant folk å regne alt fra palmesøndag til og med andre påskedag som påske. Fra ei side sett gjør det kanskje ikke så mye hvis påskeferie og påskefjell er det viktigste.

Men kirkelig sett varer fastetida fram til og med påskeaften. Påskennatt markerer overgangen fra Jesu lidelse, død, mørke og fortvilelse og til oppstandelse, lys og glede. Denne overgangen er helt grunnleggende. Derfor sier vi “God påske” på første påskedag.

Eller enda bedre: “Herren er sannelig oppstått!” Påskedagen er påskefestdagen, men den må ses og forstås på bakgrunn av langfredagen og Jesu lidelse for oss. I Romerbrevet sammenfatter Paulus påskebudskapet på denne måten: “Vi skal bli regnet som rettferdige når vi tror på ham som reiste Jesus, vår Herre, opp fra de døde, han som ble overgitt til døden for våre synder og oppreist for at vi skulle bli rettferdige”.

Og til slutt et kalenderspørsmål - hvorfor kommer ikke påska på samme tid hvert år sånn som jula? Kort fortalt vedtok man ved det første allmenne kirkemøtet i Nikea (i nærheten av Istanbul i Tyrkia) i år 325 at påskedag skulle feires første søndag etter første fullmåne etter vårjevndøgn. Faktisk er det månefasen som styrer både fastetid, påske og pinse.

Egil L. Thorvaldsen

HÅP I EN DRÅPE VANN

Hvert år, i på tirsdag før Palmesøndag, er ti-tusenvise av norske konfirmanter med på det som kalles Fasteaksjonen. Det er Norges nest største innsamlingsaksjon. Bare TV-aksjonen om høsten er større. Konfirmantene gjør en innsats for mennesker som ikke bare kan skru på springen eller dusjen og bruke nesten så mye vann de vil.

I vårt land bruker vi privatpersoner daglig 171 liter vann i gjennomsnitt. Til mat og drikke, reinhold, vask, for å gå på do, vanning og mye annet. Det er en ukjent luksus for millioner og milliarder av mennesker. Kirkens Nødhjelp og andre organisasjoner arbeider for å skaffe vann til mennesker som er ramma av krig og katastrofer, av langvarig tørke og endringer i klimaet.

Et godt eksempel på rimelig og effektiv bistand er solcellepaneler. Mange steder gir de nesten gratis elektrisitet, som kan drive pumper som kan vanne planter som gir mat.

Tirsdag 27. februar var konfirmantene i Tanum, Berg og Kjøse samlet til temaene «Diakoni og misjon» på Tunheim. Målet med samlingen var både å bli litt kjent med misjonsprosjektene våre på Madagaskar og Thailand og å forberede oss til Fasteaksjonen. For å gi konfirmantene litt følelse med hvor urettferdig verden var, var hoveddelen av samlingen et urettferdighetsspill, der noen ble plukket ut til å være de privilegerte, mens størstedelen av gruppa ble satt til å gjøre meningsløse oppgaver. De få utvalgte fikk kose seg med boller og saft og løse quiz med hjelpemidler, mens alle de andre måtte sortere nabbiperler og nonstop for å få salt vann og en bolle på deling på gruppa. Stemningen ble etter hvert nokså amper blant de mange som etter hvert oppdaget hvor godt noen få hadde det. Til avslutning var det en andakt med fokus på misjon, der det ble loddet ut godteri. De privilegerte fikk 5 lodd hver, mens alle andre fikk et lodd hver. Så håper vi at opplevelsen av urettferdighet kan være med på å gi litt motivasjon for å skape en bedre og mer rettferdig verden for alle – gjennom Fasteaksjonen og misjonsprosjektene våre.

Ta godt imot konfirmantene når de kommer tirsdag 19. mars. Og alle kan bruke VIPPS nr. 2426, enten de får en konfirmant på døra eller ikke.

Kristin Stensrød Haugen/Egil L. Thorvaldsen

FRA HELGEROA TIL VERDENS ENDE

Vi blir med!

Dette arrangementet vel no for oss i Kjøse, Tanum og Berg også?! (Red.)

Hallingdals første misjonær, Ole Nestegaard den eldre, fikk kallet til å reise ut som misjonær da han hørte Indiamisjonæren Lars Olsen Skrefsrud tale i Bragernes kirke i Drammen i 1883. Både turen til Drammen og turen tilbake til Hallingdal gikk han til fots. Sist sommer, 140 år etter Nestegaards gåtur, tok Normisjon region Vestfold og Buskerud initiativet til å gå i hans fotspor

- fra Drammen til Hemsedal. Målet for turen var å ha fokus på misjon og på Hallingdals misjonærhistorie spesielt. Turen ble også til et godt og meningsfullt samarbeid mellom flere menigheter, misjonsorganisasjoner, innvandrergupper, historielag, kommuner og museum. Mer enn 100 personer gikk en eller flere av de i alt 10 etappene (turen gikk over 10 dager), og mer enn 700 personer deltok på et eller flere arrangementer underveis.

Nå har Normisjon igjen tatt initiativet til ny gå-tur, denne gangen med fokus på Vestfolds misjons- og misjonærhistorie. Turen starter i Helgeroa fredag 31. mai og avsluttes 10 dager og ca. 20 mil senere, søndag 9. juni, på Verdens Ende, Tjøme. Da

har turen gått gjennom alle Vestfolds seks kommuner. Innen påske skal det avholdes sju informasjonsmøter rundt om i Vestfold der det inviteres til samarbeid og idémyldring rundt mulige arrangementer underveis.

I alle Vestfolds kommuner har det vært personer som har reist ut som misjonærer. Noen totaloversikt over hvor mange misjonærer som har røtter i Vestfold vil det kanskje være umulig å få, men en foreløpig kartlegging viser at Vestfold har sendt ut over 330 misjonærer. Av disse kommer minst 75 fra Larvik! Lauritz Alsbach som reiste til Grønland som misjonær i 1739, er ikke bare Larviks første misjonær, han er også den aller første misjonæren fra Vestfold. Lauritz Alsbach hadde en stefar og svigerfar (!) som nok er mer kjent enn ham selv, Hans Egede, Grønlands Apostel.

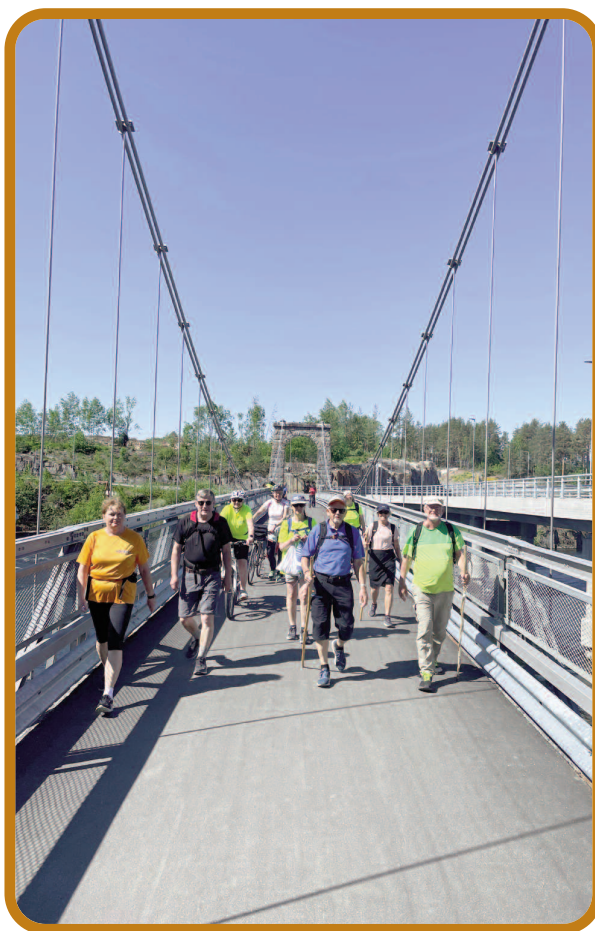
Blant Larviks misjonærer finner vi også personer som Sigurd Aske og P.A. Bredvei. Aske skal omtales litt mer utførlig. Han var en usedvanlig rikt begavet mann og er av de norske misjonærene som har satt mest varige spor etter seg. Han vokste opp i frikirken i Brunlanes og dro ut til Kina 22 år gammel. Etter den kommunistiske maktovertakelsen der måtte han og de andre norske misjonærene til Japan. Aske utpreget seg med strategisk overblikk og evne til nytenking. Han forsto at det krevdes nye arbeidsmetoder under de vanskeligere forholdene som misjonen nå møtte på flere områder. Han kom til å stå sentralt i Det lutherske verdensforbunds virke knyttet til opprettelsen av Radio Evangeliets Røst med base i Etiopia på 1960-tallet, den første uavhengige radiostasjonen på afrikansk jord. Seinere ble han i noen år generalsekretær i Kirkens Nødhjelp, før han ledet oppbyggingen av et internasjonalt massemediainstitutt i Kristiansand.

Senere var det ikke minst arbeidet med å etablere kristne radiosendinger til Kina som opptok ham. Aske var her en drivkraft bak opprettelsen av Kairos, en radiostasjon med hovedkvarter i Los Angeles som sender kristne program rettet mot befolkningen i Kina.

P.A. Bredvei fra Tjølling var misjonær både i Kina og Etiopia. Noe av resultatet av hans mange inntrykk fra misjonsarbeidet resulterte i en mengde bøker. I alt skrev han 47 bøker!

Agnes Marie Meyer kom fra Østre Halsen. Hun giftet seg med Mikael Mikkelsen Johne i fra Kvelde. I 1911 dro ekteparet til India, der de overtok mye av arbeidet etter Lars Olsen Skrefsrud som hadde avgått ved døden året før. Blant annet startet de opp en egen industriskole. Historien om Mikael Mikkelsen Johne er ikke bare knyttet til arbeidet i India, den er også knyttet til fotballklubben Ørn i Horten. Johne var i 1904 initiativtageren til stiftelsen av klubben.

Larviks og Vestfolds misjonærhistorie strekker seg over nærmere 300 år! Gjennom **GOFORIT – tur med tru** 31.mai – 9. juni skal vi sette fokus på en del av denne viktige norske misjonshistorien, som også er en viktig del av lokalhistorien i de seks Vestfold-kommunene.

Vi bør vel bli flere enn disse hallingdølene?

Informasjon om opplegget, både gå-turen og arrangementer underveis, vil fortløpende bli lagt ut på nettsiden normisjon.no/vebu. Og selvsagt – alle som vil, kan være med å gå eller delta på arrangementer underveis.

Har du informasjon om misjonærer fra Vestfold?

Ta gjerne kontakt på e-post: svein.tony.gardsø@normisjon.no

*Svein-Tony Gårdsø
Regionleder
Normisjon
Vestfold og Buskerud*

KOMMENDE KONSERTER I BERG

Torsdag 14. mars kl 19.00: «Påskemix og litt til» - konsert med Frøydis Grorud og Ulf Nilsen. Vi gleder oss til gjenhør med denne duoen som gjestet oss først i september 2022. Da leverte de et fyrverkeri av en konsert, med høyt musikalsk nivå og en gode dose humor. Frøydis Grorud (saksofon, fløyte) kjenner vi etter hvert godt her i Berg, hun har spilt her i flere sammenhenger de siste årene. Ulf Nilsen er for mange mer ukjent, men helt klart en det er vel verdt å bli mer kjent med. Han er kantor i Lovisenberg menighet i Oslo, og er kjent som en meget dyktig improvisatør både på orgel og piano. Billetter: 200,-.

Torsdag 11. april kl 19.00: «Havfruene synger med storband». Havfruene slår på stortromma til årets vårkonsert, og har med seg både trommer, bass og blåsere i tillegg til den faste pianisten Jan Ivar Eikeland. Koret dirigeres av Siv Ingebretsen. Billetter: 200,-.

EIKELAND OG FREMMERLID

Torsdag 18. januar var det flott konsert i Berg arbeidskirke med vår egen kantor Jan Ivar Eikeland og operasanger Mange Fremmerlid, bygget over samme lest som tilsvarende konsert i Tanum kirke høsten 2023. «Fra opera og musikal til bedehus og kirke» var kveldens overskrift, noe som vitnet om et bredt musikalske uttrykk. Dette leverte duoen til gangs, fra konserten åpnet med Amazing Grace til den sluttet med «Denne dagen er til ende» av Halldis Reigstad. Gjennom halvannen time fikk vi høre musikalklassikere som «Om eg var ein rik mann» og «Anthem» fra Chess, vi fikk operarier fra både Mozart og Verdi, og i tillegg til kjente salmer ble vi kjent med noen nye salmer og sanger. Blant dem var en relativt nyskrevet salme, «Det vakre og det ville» av Odd Johan Overøye og Vidar Kristensen og «Himmelsangen», skrevet av Ragnhild Bakke Waale og Svein Kristian Waale. Hele konserten ble bundet sammen på en fin og ledig måte av Magne Fremmerlid.

Denne konserten ble også spesiell for oss i kulturutvalget i Berg, da den var booket av Svein Kristian Waale, leder i utvalget, som døde i romjula etter lengre tids sykdom. Dette var første konsert uten Svein Kristian ved roret, og det var ekstra sterkt når Mange Fremmerlid sang nettopp «Himmelsangen», som han også sang to uker tidligere, i Svein Kristian sin begravelse. Det ble en flott stund i arbeidskirken denne januarkvelden, og det var moro å se kantor Jan Ivar Eikeland virkelig få utfolde seg gjennom mange sjangre sammen med den alltid stødige og flotte stemmen til Mange Fremmerlid. Takk skal dere ha!

For kulturutvalget i Berg, Kristin Stensrød Haugen

TÅRNAGENTER I TANUM

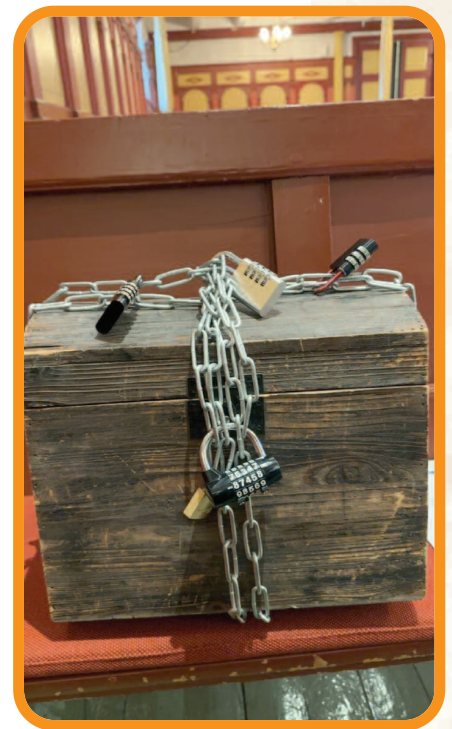
Første helg i februar var det på ny tid for en Tårnagenthelg for Tanums åtte- og niåringer, og det store orgelmysteriet måtte løses! Det nye orgelet vårt sluttet å fungere. Det kom ikke noe lyd da Jan Ivar forsøkte å spille på det. Han var også overbevist om at orgelet ville fortelle oss en hemmelighet, bare det fungerte igjen. Heldigvis tok det ikke lang tid før de 20 tårnagentene, sammen med hele staben, fikk lyd i det, og etter litt frukt og saft satte vi i gang med å finne ut av hva det ville fortelle oss. Det viste seg at orgelet skulle ta oss overalt i kirka, både opp på prekestolen, ut i sakristiet, og selvfølgelig opp i tårnet hvor vi fant en kiste som var låst med kjetting og mange låser. På vei opp fikk vi også se nøye på orgelet, og Jan Ivar viste oss at man spiller med både armer og bein, og denne gang, til og med nesa!

Orgelet kom stadig med nye hint, og det ble sendt ut nesten like mange papirfly med ekstra hint. Etter tre timer med kodeknekkning, utforsking av symboler og forberedelse av søndagens gudstjeneste, fikk vi endelig opp alle låsene. Oppe i kista gjemte det seg ikke bare en bok om symboler, men også en kjærlighet med påskriften "Elsket av Gud".

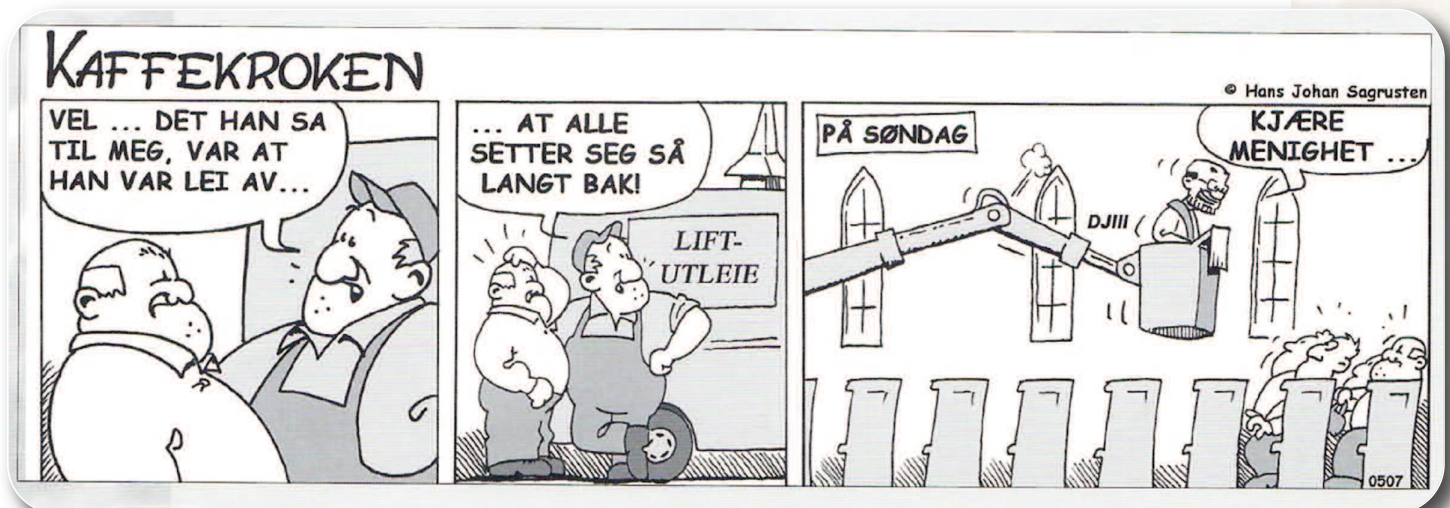
Søndag var det duket for gudstjeneste med bidrag fra Tårnagentene, og to store høydepunkt: Utdeling av agentbevis til alle Tårnagentene våre, og ikke minst muligheten til å motta nattverd.

Takk til alle tårnagentene som hjalp oss å finne lyden i orgelet, og ikke minst takk til Anne, Tore og Jan Ivar, som stilte opp så barna fikk bli kjent med orgelet, kirken og dere.

Kateketen skulle gjerne vist fram noen actionbilder, men ble (som vanlig) så oppslukt i opplegget at hun glemte å ta et eneste bilde. Dere får heller tenke hvordan kirken ser ut når tjue barn og fire ansatte leker, utforsker og lærer noe nytt sammen.

Kateket Bente Engen Øye

KAN VI ARGUMENTERE FOR JESU OPPSTANDELSE?

Jesu oppstandelse er helt avgjørende, både i Det nye testamentet og i seinere kristen tru.

I 1. Korinterbrev begir Paulus seg inn i en lang diskusjon med ei gruppe i Korint som avviser oppstandelsen. Vi veit ikke hvordan disse tenkte, men Paulus sier i alle fall helt entydig at standpunktet deres har dramatiske konsekvenser: “er ikke Kristus stått opp, da er vårt budskap tomt, og deres tro er også tom”. Og derfor heter det seinere i Den apostoliske trusbekjennelsen: “sto opp fra de døde tredje dag”. Det har de kristne menighetene bekjent i omtrent 2000 år.

Samtidig har kristendomskritikere like lenge hevda at det ikke går an. Døde står ikke opp igjen. Jødiske ledere påsto at Jesu disipler hadde stjålet Jesu døde kropp for å vise hvorfor grava hans var tom (Matteus 28, 11-15) I vår egen tid har noen ment at Jesus bare var skinnød. Og ikke minst vil svært mange si at når en kropp er død, når livsfunksjonene har stoppa og sentrale organer brytes ned, er det medisinsk umulig at den kan livne til igjen. Ingen av oss kan forklare hvordan det i tilfelle skulle skje. Vi aksepterer at naturprosessene går sin gang, og at naturlovene stemmer.

Og da må vi vel godta at de som står bak evangeliene beretninger om Jesu oppstandelse, har funnet dem opp? At det dreier seg om et bedrageri? Vel, ikke helt uten videre. Om vi ser på tekstene med historikerbriller, er det en merkelig ting som slår oss. Felles for alle de fire evangeliene er at kvinner er de første vitnene om oppstandelsen. Det virker kanskje ikke så pussig med tanke på vårt eget samfunn. Vi har til og med en kvinnelig leder av Høyesterett i Norge. Men de nytestamentlige skriftene blei til i en patriarkalsk, mannsdominert kultur. Og kvinner blei allment ansett som mindre intelligente og pålitelige. Ett

eksempel finner vi hos filosofen og kristendomskritikeren Kelsos i et skrift fra år 175: De kristne “er bare i stand til å overbevise de tåpelige, vanærede og dumme, bare slaver, kvinner og små barn”. Noe liknende kommer faktisk også fram i Lukasevangeliet: Ei hel gruppe av kvinner forteller apostlene om oppstandelsen og den tomme grava. “Men de mente det hele var løst snakk, og trodde dem ikke.” Før de hadde oppsøkt grava sjøl.

Så kan vi spørre: Er det sannsynlig at (de mannlige) forfatterne av evangeliene på denne bakgrunnen ville forfalske ei historie og bygge den på kvinnelige førstehandsvitner? Det er vel tvilsomt og i alle fall ikke intelligent. Strengt tatt fullstendig usannsynlig.

Budskapet om Jesus oppstandelse skal ikke gjøre oss til vitenskaps-skeptikere. Vi skal ikke slutte å bruke antibiotika eller være engstelige for at flyet vi sitter i, plutselig havarerer på uforklarlig vis. Men kanskje vi skal se på Jesu oppstandelse som et inngrep i historia fra Ham som har skapt lovmessigheten i naturen? Og gjøre som Peter: Han “gikk hjem, fylt av undring over det som hadde hendt.” (Lukas 24, 11)

Egil L. Thorvaldsen

KVIVESEN & ELIASSEN
MALERMESTERFIRMA

Telefon: 915 37 844 - 970 17 655
E-post: malermester.eliasen@gmail.com

LØRDAGSKLUBB I THAILAND

Kjose menighet har i mange år støtta Det norske misjonsselskaps arbeid blant familier i Thailand. Her kommer en rapport fra Anne Storstein Haug som har deltatt i dette arbeidet i lang tid:

Vi gleder oss over at stadig flere ELCT- menigheter (Evangelic Lutheran Church in Thailand) starter opp med lørdagsklubber for barn i kirkens nabolag. Mellom 150-200 barn møtes jevnlig i Nord-Thailand til sosialt samvær, undervisning, lek, mat og bibelundervisning.

Ekstra kjekt er det at to klubber er startet opp igjen i Ban Saphan i Nan (Nord-Thailand). Det var her det hele startet for noen år tilbake. Daværende biskop Amnuay hadde i mange år jobbet som prest i Ban Saphan i folkegruppen Lua der. Han hadde gjennom sin tjeneste sett at veldig mange barn var alene på lørdager, siden foreldrene måtte jobbe i skogen eller på rismarkene. Det var utrygt for barna, og han var redd for at de ikke fikk mat den dagen. Da kom noen på idéen å begynne lørdagsklubber. Fire menigheter startet opp med klubber den gangen, og mange barn kom til kirken hver lørdag. Her var det trygt og godt å være for barna.

Målet for lørdagsklubbene var det samme som de er i dag, at barna skal ha en trygg og god plass å være på lørdager. De lærer om sine rettigheter, de blir kjent med Jesus, ser betydningen av utdanning, tar vare på miljøet, får et sunt og godt måltid og blir stolte av egen kultur og eget språk. Lua er en folkegruppe som har opplevd mye diskriminering, og som ikke har fått den anerkjennelsen de skulle hatt. Lørdagsklubbene var et populært tilbud ledet av den lokale evangelisten og frivillige medarbeidere, men da Covid-pandemien kom, måtte alle klubbene stenges. Da de kunne åpne igjen etter en lang tid, måtte barna i området gå på skolen på lørdager for å ta igjen det tapte. Derfor ble klubbene nedlagt. Derfor er det nå ekstra kjekt at to menigheter i Ban Saphan har startet opp igjen.

Målet for lørdagsklubbene er de samme alle plasser, men hvordan den enkelte klubb drives, er opp til menigheten og de talentene som finnes der. Det er evangelisten eller presten i de ulike menighetene som leder arbeidet, godt hjulpet av frivillige medarbeidere.

Kittikhun er en pastor i en menighet som startet opp klubb for omtrent et år siden. Siden hun begynte som pastor i den menigheten for vel sju år siden, hadde det ikke vært et eneste barn på gudstjenestene. Diakoniavdelingen i kirken oppfordret henne til å starte en lørdagsklubb, og hun tok utfordringen. Det har hun aldri angret på! Kittikhun gikk til områdelederen i nabolaget og fortalte om klubben hun ønsket å starte. Områdelederen informerte om dette nye tilbudet til alle i landsbyen, og flere barn begynte å komme på lørdagsklubben. Etter noen uker spurte noen av dem om de fikk komme i kirken på søndager også, og siden da har det vært barn i kirken på gudstjenesten også. Kittikhun er medlem av ELCT sitt kirkestyre, og etter at hun snakket varmt om lørdagsklubarbeidet på årets generalforsamling (2023), har enda flere menigheter vist sin interesse. Vi har nå tilsammen 11 lørdagsklubber. Tenk at vi kan fylle kirkene med barn på lørdager! Målet er at alle kirkene i ELCT skal ha sin egen lørdagsklubb.

Anne Storstein Haug

I BERG

Lørdag 16.03. Påskeverksted i Frikirken, samarbeid Brunlanes frikirke og Berg menighet.

Torsdag 04.04. Menighetens årsmøte.

Tirsdag 09.04. Jentekveld.

Onsdag 10.04. Menighetsmiddag og hverdagsgudstjeneste.

Torsdag 11.04: Konsert med Havfruene.

Mandag 22.04. Bibeltemakveld med Harald Schøien.

Søndag 28.04. Samtalegudstjeneste med konfirmantene.

Søndag 12.05. Konfirmasjoner i Berg arbeidskirke.

Fredag 17.05. Kort festgudstjeneste i Berg arbeidskirke.

Fredag 07.06. – søndag 09.06: CAMP UNIK. Nærmere informasjon i halvårsprogrammet, på Facebook og i Ø.P.

PÅ TUNHEIM

Lørdag 16. mars Påskeverksted/Basar. Kl 1200 – 1400.

Gospelino og Familiekoret synger

Tirsdag 19. mars Årsmøte kl 19 00.

Mandag 8. april Familiemandag kl 1630

Lørdag 20. april Lørdagskafe kl 1200-1400

Tirsdag 23. april Sangkveld kl 1900.

Larvik Kammerkor

Mandag 6. mai Familiemandag kl 1630

Søndag 2. juni Foreningstur til Tunheimhytta

Mandag 3. juni Familiemandag kl 16 30

Loppemarked på Tunheim

Lørdag 15. juni arrangerer Tanum KFUK KFUM loppemarked igjen. Her kan du finne mange fine antikviteter, skatter og praktiske ting. Loppemarked er gjenbruk og bærekraft i praksis. I tillegg er loppemarkedet en møteplass hvor vi kan slå av en prat over ei pølse, en vaffel og en kopp kaffe.

Vi er avhengig av å få inn lopper. Har du lopper på lager, så er vi klare til å ta imot disse på Tunheim fra og med fredag 7. juni. Men bøker og store møbler ønsker vi ikke.

Har du spørsmål kan du ringe:

Jens Martin Stensrød på 478 63 991 eller Kjetil Tanum på 470 22 595

BRUKT'BUKTIKEN I BERG ARBEIDSKIRKE

- Mange nye varer!

Torsdag 11-15 og Lørdag 10-14.

Betal med VIPPS, bankkort eller kontanter.

Vær med og støtt barne- og ungdomsarbeidet i Berg arbeidskirke.

Velkommen til grønn handel!

Gjenbruksbutikken,

Nansetgt. 59, Larvik.

Vi tar imot varer.

Velkommen til en hyggelig handel!

Tirsdag, onsdag, torsdag og fredag

11-16. Lørdag 11-14.

Kontaktperson:

Marit Vestmoen Nilsen, tlf.

954 26 848 / Gjenbruk 404 45 411

Greta Karin Svendsen tlf 97036916

Såmannen er å finne i elektronisk utgave (PDF). Her kan du lese bladet tilbake til 2013.

Tanum: www.kirken.no/tanum

Kjose: www.kirken.no/kjose

Berg: www.kirken.no/bergilarvik

Fellesside for kirkene i Larvik prosti:

www.kirken.no/larvik

SLEKTERS GANG 16.11.23 - 21.02.24**Berg****DÅP**

19.11.2023 Mina Fåne Sannes

GRAVFERD

07.12.2023 Lilly Hansen f. 27.12.1933
 04.01.2024 Svein Kristian Waale f. 25.11.1946
 12.01.2024 Leif Malvin Jensen f. 27.05.1947
 16.01.2024 Ingunn Helene Tanggaard f. 15.01.1934
 23.01.2024 Mona Auby f. 08.08.1955
 08.02.2024 Sigmund Kristian Eidsten f. 21.10.1962
 09.02.2024 Grete Kleveland f. 20.03.1953

Kjose**DÅP**

14.01.2024 Gaute Bærug Braathen

GRAVFERD

28.12.2023 Tove Lisbeth Aaraas f. 24.10.1938

Tanum**DÅP**

26.11.2023 Ellie Sandstå Sølyst
 29.11.2023 Nora Gilhuus
 07.01.2024 Vilma Bakke Gutterød
 21.01.2024 Emil Nordrum Stokkeskog
 21.01.2024 Oda Namlos Hedlund
 18.02.2024 Storm Even Ringdal Kleveland
 18.02.2024 Tilde Stokvik Storås

GRAVFERD

16.11.2023 Berit Olsen f. 31.03.1926
 23.11.2023 Aase Borgesen Selim f. 26.08.1935
 07.12.2023 Anne Kristine Skogstad f. 21.02.1946
 12.12.2023 Anders Fredrik Bua f. 07.04.1937
 13.12.2023 Helge Jørgensen f. 21.11.1936
 19.12.2023 Solveig Halvorsen f. 12.01.1951
 29.12.2023 Åse Henriksen f. 19.11.1949
 09.01.2024 Svein Hagen Mathisen f. 24.05.1944
 11.01.2024 Grete Bech f. 19.12.1959
 18.01.2024 Grethe Uglehus f. 07.12.1939
 30.01.2024 Arne Solberg f. 06.05.1934

**Vi minner om påske-
gudstjenestene****Søndag 24.03 - Palmesøndag**Gudstjeneste i Fredriksvern
kl 10.30.

Sportskapellet kl 11.00

Torsdag 28.03 - Skjærtorsdag

Kjose kirke kl 10.30

Berg arbeidskirke kl 18.00

Nattverd-gudstj. m allment
skriftemål.**Fredag 29.03 – Langfredag**

Tanum kirke kl 11.00

Pasjonsgudstjeneste

Lørdag 30.03 - Påskeaften

Tanum kirke kl 23.00

(Merk tidspunkt!)

Påskennattmesse.

Søndag 31.03 - Påskedag

Tanum kirke kl 11.00

Høytidsgudstjeneste

Berg arbeidskirke kl 11.00

Høytidsgudstjeneste

Mandag 01.04 – 2. Påskedag

Kjose kirke kl 10.30

Høytidsgudstjeneste

Sportskapellet kl.11.00

For detaljer se s. 16**GOLVTEPPE I TANUM KIRKE?**

Alle som har vært i Tanum kirke noen ganger, har sannsynligvis lagt merke til at midtgangen er dekt av et langt og breitt grønt teppe. Det er ikke så gammelt. Sannsynligvis kom det på plass en gang på 1990-tallet. Her som mange andre steder var sikkert tanken å dempe støy.

Det er likevel ei ulempe ved teppet som neppe særlig mange har vært forberedt på. Kantor Jan Ivar Eikeland forteller at det ødelegger mye av etterklangen fra det nye orgelet. Lyden skal, enkelt sagt, svinge fram og tilbake i kirkerommet. Dette skjer ikke som det skal nå, fordi teppet stjeler lyden. Tekstilene i kirken har stor betydning for hvordan orgelet lyder.

Tanum menighetsråd har derfor tatt opp spørsmålet om å fjerne teppet. Men dette er ikke noe vi uten videre kan bestemme her lokalt. Siden Tanum er en middelalderkirke, må det sendes søknad til biskopen om saken. Den må dessuten godkjennes av Riksantikvaren.

Så da får vi vente på avgjørelsen. Kanskje det også vil være spennende å se hvordan golvet er under teppet?

Veit noen av leserne noe mer sikkert om når teppet blei lagt?

Egil L. Thorvaldsen

O. Borgen

MØBELHANDLER

"DERES MØBELHANDLER I LARVIK"

Nansetgt. 21, PB 111
N-3251 Larvik
Bank DNB Larvik
Etbl: 1899

Tlf: + 47 33 18 17 62
Mob: +47 957 46 260
firmapost@borgen-mobler.no

WWW.BORGEN-MOBLER.NO

EKVALL

Graving - Transport

Mobil: 900 15 123
E-mail: arne@ekvall.no

Berven, 3267 Larvik
Telefon: 33 18 86 14
Telefax: 33 18 86 46
E-mail: postmaster@ekvall.no

www.ekvall.no

HILDE'S RENHOLD AS

miljø
FAGMESSIG RENHOLD

Off. Godkjent Renholdsbedrift.

- Daglig renhold
- Flytterenhold
- Boning
- Vaktmestertjenester
- Kontor renhold

Telefon:
95 18 91 20
95 18 26 69
97 09 68 88
E-post: post@hildesrenhold.no
Org. nr. 994 273 361 MVA

MASKINENTREPRENØR

Håvard Rudskjær

FJELLSPRENGNING

Sommerfelt

elektro os

Tlf: 33 18 30 15 - post@sommerfeltelektro.no

SIKRETT arbeid - **GOD** service - **RASK** levering

CARLSENFritzøe

Stavern

Den lokale byggevarespesialisten

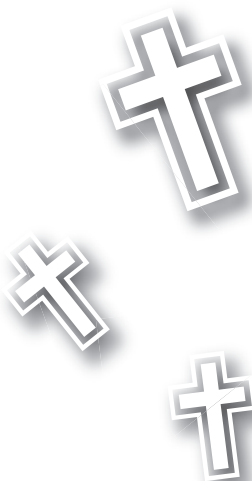
www.carlsenfritzo.no

Lokalkunnskap
og nærhet i snart
100 år

Nansetgt 43, 3256 Larvik
post@labe.no | labe.no
Døgnvakt: 33 18 10 80

SLETSJØ
BEGRAVELSESBYRÅ

elektrikerkjeden

norgeseliten

Elektro TT AS

Elektriske installasjoner

Tommy 993 79 180

Thomas 905 72 701

Forretningen med det store utvalg

TVETENE Blomster SENER

Tlf. 33 13 19 00

NORREK

www.norrek.no

–dypfryst på sitt beste!

EIDSTEN 3267 LARVIK

33 16 54 00

HELGEROA FYSIKALSKE
INSTITUTT

Søndersrødtunet

Tlf.: 33 18 88 70

Alexander Thorgersen tlf 917 26 757

Tore Fjelltveit tlf 90 77 80 25

ÅPENT HELE ÅRET

Gatekjøkken

Kiosk • Rekvisita • Bensin

Velkommen til oss på brygga

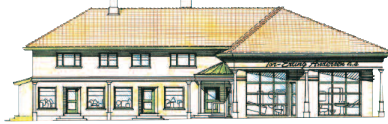
Helgeroa Marina

Telefon: 33 13 84 14 • Besøk oss på facebook

Tor-Erling Andersen a.s

VVS & INTERIØRHUSET
PÅ BREKKE

AUT. RØRLEGGERFIRMA

VVS – INTERIØR – FLIS – TERRAKOTTA

Brekke, Larvik

Tlf. 33 19 11 36 – Vakt tlf.: 92 25 70 00

Internett: www.tea.no

RØRLEGGER OG FLISLEGGERE
MED VÅTROMSSERTIFIKAT

DIN FLIS- OG RØRLEGGEREORRETTNING

BJERKE

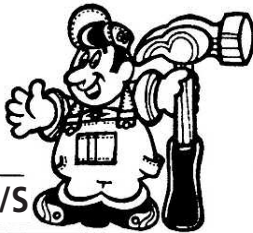
HELGEROA

SPEKEMAT & DELIKATESSE

Helgeroa

Tlf.: 33 13 53 50

Terje's

SNEKKERSERVICE A/S

Søbakken 5A, 3295 Helgeroa

Telefon 33 19 59 69 - Mobil 95 87 53 20

E-mail: terje@terjesnekker.no

Lydhusstranda Camping

Lydhusstranda Treningscenter

Åpent hver dag fra kl. 05 - 22. Du låser deg selv inn
med nøkkelkort. Ring oss på telefon 33 14 02 20
post@lydhusstranda.no

**KOM SOM EN GJEST
- REIS SOM EN VENN!**

FERSKE BAKERVARER

hver dag fra kl. 06.00

Conditori • kaffebar • påsmurt
• tipping • Catering

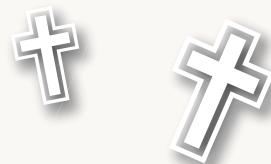
www.nevlunghavnakeri.no

Tlf. 33 18 89 00

Følg oss på Facebook

Nevlunghavn

Bakeri & Conditori

SØNDAG ER KIRKEDAG**Gudstjenesteliste Brunlanes 17.03 – 23.06**

Med forbehold om endringer. Følg med i lokalpresse og på menighetenes Facebook- og hjemmeside for oppdateringer og endringer. Følg med på Sportskapellet på nett: www.sportskappel.no og på Facebook @vaffelandakt

Søndag 17.03 – Maria budskapsdag
Tanum kirke kl 11.00
Gudstjeneste.
Spr. Hummelvoll

Sportskapellet kl 11.00
Erling Sølvik

Søndag 24.03 - Palmesøndag
Ingen gudstjeneste i våre kirker.
Gudstjeneste i Fredriksvern kl 10.30.

Sportskapellet kl 11.00
Ståle Landmark

Torsdag 28.03 - Skjærtorsdag
Kjose kirke kl 10.30
Høymesse spr. Stensrød Haugen

Berg arbeidskirke kl 18.00
Nattverdgdustj. m allment skriftemål.
Spr. Stensrød Haugen

Fredag 29.03 – Langfredag
Tanum kirke kl 11.00
Pasjonsgudstjeneste.
Spr. Stensrød Haugen

Lørdag 30.03 - Påskeaften
Tanum kirke kl 23.00
(Merk tidspunkt!)
Påskennattsmesse. Spr Hummelvoll, spr Evensen

Søndag 31.03 - Påskedag
Tanum kirke kl 11.00
Høytidsgudstjeneste.
Spr. Hummelvoll

Berg arbeidskirke kl 11.00
Høytidsgudstjeneste.
Spr. Stensrød Haugen.

Mandag 01.04 – 2. Påskedag
Kjose kirke kl 10.30
Høytidsgudstjeneste.
Spr. Hummelvoll

Sportskapellet kl.11.00
Alf Petter Hammersmark

Søndag 07.04 - 2. søndag i påsketiden
Berg arbeidskirke kl 11.00
Gudstjeneste.
Vikarprest B. Gusland

Sportskapellet kl 11.00
Odd Arild Netland

Onsdag 10.04
Berg arbeidskirke kl.17.30
Hverdagsgudstjeneste.
Spr. Stensrød Haugen
Men.ped. Eismann

Søndag 14.04 - 3. søndag i påsketiden
Tanum kirke kl 11.00
Gudstjeneste. Spr Hummelvoll

Sportskapellet kl 11.00

Søndag 21.04 - 4. søndag i påsketiden
Kjose kirke kl 10.30
Gudstjeneste. Spr Hummelvoll

Sportskapellet kl 11.00
Tom Ofrim

Søndag 28.04 – 5. søndag i påsketiden
Berg arbeidskirke kl 11.00
Samtalegudstjeneste med konfirmantene.
Spr Stensrød Haugen.
Men.ped. Eismann

Tanum kirke kl 18.00
Samtalegudstjeneste med konfirmantene.
Spr. Hummelvoll.
Kat. Engen Øye

Sportskapellet kl 11.00
Stein Unneberg

Mandag 01.05 – Arbeidernes dag
Tanum kirke kl 09.00
Gudstjeneste.
Spr Hummelvoll

Lørdag 04.05
Tanum kirke kl 10.00, 12.00 og 14.00
Konfirmasjon.
Spr. Hummelvoll
Kat. Engen Øye

Søndag 05.05 – 6. søndag i påsketiden
Tanum kirke kl 11.00
Konfirmasjon.
Spr. Hummelvoll
Kat. Engen Øye
Kl 13.30: Dåpsgudstjeneste
Spr. Hummelvoll

Sportskapellet kl 11.00
Jørn Holme

Torsdag 09.05 - Kristi himmelfartsdag
Tanum kirke kl. 11.00
Høymesse.
Spr. Stensrød Haugen

Søndag 12.05 – Søndag før pinse
Berg arbeidskirke kl 11.00 og 13.00
Konfirmasjoner.
Spr. Stensrød Haugen.
Men.ped. Eismann

Sportskapellet kl 11.00
Harald Schøien

Fredag 17.05 – Grunnlovsdagen
Berg arbeidskirke kl 10.15
Gudstjeneste.

Søndag 19.05 – Pinsedag
Tanum kirke kl 10.00
Høytidsgudstjeneste.
Spr. Hummelvoll

Berg arbeidskirke kl 11.00
Høytidsgudstjeneste.
Spr. Stensrød Haugen

Kjose kirke kl 12.00
Konfirmasjon.
Spr. Hummelvoll

Kat. Engen Øye

Mandag 20.05 - 2. pinsedag BØKESKOGEN kl 11.00
Økumenisk gudstjeneste.

Søndag 26.05. - Treenighetssøndag
Ingen gudstjeneste i våre kirker.

Sportskapellet kl.11.00
Metodistkirken

Søndag 02.06 - 2. søndag i treenighetstiden
Tanum kirke 11.00
Gudstjeneste.
Spr. Hummelvoll

Sportskapellet kl.11.00
Terje Fonk

Søndag 09.06 - 3. søndag i treenighetstiden
Kjose kirke kl 10.30
Gudstjeneste.
Spr. Hummelvoll

Berg arbeidskirke kl.11.00
HEL-gudstjeneste med Camp UNIK
Spr Stensrød Haugen,
inkl.prest R. Rasmussen m.fl.

Sportskapellet kl.11.00
Lars Ueland Kobro

Søndag 16.06 - 4. søndag i treenighetstiden
Tanum kirke 11.00
Små og store.
Skaperverkets dag.
Gospelino. Spr Hummelvoll.
Kat. Engen Øye

Sportskapellet kl.11.00
Familiesøndag

Søndag 23.06 - 5. søndag i treenighetstiden
Berg arbeidskirke kl.11.00
Gudstjeneste.
Spr Stensrød Haugen.

NB! Sjekk avisen.
Endringer kan finne sted.

